

Rundskriv 1/2023

Til Byrådsavdelingene, etatene, bydelene og kommunale foretak
Fra: Byrådsavdeling for finans
Saksbeh.: Yvonne Bergersen
Telefon: 412 32 315

Saksnr.: 23/2- 4
Utsendt dato: 20.03.2023
Gjelder fra: d.d
Gjelder til:
Erstatter: 1/2022

Rundskriv nr. 1/2023: Budsjettrundskriv med retningslinjer for virksomhetenes forberedelse av budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027

1.	Generelle føringer for utarbeidelsen av budsjettforslag	2
2.	KOSTRA-fordelt budsjett-oversikt	3
3.	Budsjettdokumentet - struktur og tekst	3
4.	Budsjettforutsetninger	7
5.	Investeringer	8
6.	Særskilt for bydelene	10
7.	Særskilt for kommunale foretak	11
8.	Budsjettfullmakter	12
9.	Organisasjonenes behandling	12
10.	Tilleggsforslag	13
11.	Utfylling av vedleggene	13
12.	Frister, innsending av budsjettforslaget	13

Dette rundskrivet gir etater, bydeler og kommunale foretak (KF), retningslinjer og instruksjoner for arbeid med budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027. I rundskrivet brukes begrepet "virksomhetene" som fellesbetegnelse på etater, bydeler og KF'er.

Rundskrivet skal sikre at byrådets budsjettforslag:

- blir et best mulig beslutningsgrunnlag til den politiske behandlingen
- utarbeides i tråd med de statlige forskriftene for budsjett, regnskap og rapportering

Arbeidet med budsjettet er i hovedsak unntatt offentlighet, jf. Offentleglova § 14, første ledd. Dette innebærer at alt arbeid som skjer frem til byrådet presenterer sitt budsjettforslag, i

utgangspunktet er unntatt offentlighet. Når byrådets budsjettforslag er offentliggjort, blir budsjettforslagene som virksomhetene leverer til byrådet oversendt til bystyreutvalgene. Bydelenes budsjettarbeid er ikke unntatt offentlighet, med unntak av byomfattende kapitler og investeringer. Det vises til kapittel 6 Særskilt for bydelene.

1. Generelle føringer for utarbeidelsen av budsjettforslag

Virksomhetene skal bygge sitt budsjettforslag på vedtatt økonomiplan for 2023-2026 og de føringer/endringer som ligger i byrådsavdelingens Rammebrev. Planleggingsrammene sendes ut fra overordnet byrådsavdeling for hele økonomiplanperioden 2024-2027. Budsjettforslag må utarbeides for hele økonomiplanperioden 2024-2027. Virksomhetene skal prioritere lovbestemte og pålagte oppgaver innenfor gitte budsjettrammer.

Budsjettarbeidet skal ta hensyn til byrådets politiske satsinger og prioriteringer slik de fremkommer i kapittel 1 Sak 1 2023-2026. Det skal også tas hensyn til kommuneplan og andre overordnede planer. Det forutsettes at mål, tiltak og tallbudsjett samstemmes, og at mål og tiltak synliggjør ønskede resultater.

Tiltak som kan inngå i klimabudsjett

Virksomheten bes foreslå tiltak som kan inngå i klimabudsjett 2024, økonomiplan 2024-2027. Oslo har vedtatt ambisiøse klimamål frem mot 2030 for å sikre en klimarobust nullutslippsby. Det er et mål å redusere de direkte utslippene med 95 % i 2030, sammenlignet med 2009-nivå. Dersom det er relevant for virksomheten å spille inn tiltak til klimabudsjettet, oppfordres det til å spille inn dette til budsjett 2024, økonomiplan 2024-2027. Tiltak kan planlegges gjennomført innenfor eksisterende budsjettamme, eller foreslås som tilleggsforslag. Se vedlagte «Mal for tilleggsforslag med klimaeffekt budsjett 2023 (drift)» og «Mal for tilleggsforslag med klimaeffekt budsjett 2023 (investering)».

Virksomhetene oppfordres til spesielt å foreslå tiltak innenfor områdene hvor hovedandelen av de direkte utslippene er i dag; veitrafikk, bygg- og anlegg og avfallsbehandling, men det er ønskelig at alle typer tiltak for utslippskutt foreslås. Virksomhetene oppfordres også til å foreslå tiltak som reduserer de indirekte utslippene (forbruksbaserte utslipp), og tiltak for å redusere sårbarheten for klimaendringer.

Dersom det planlegges endringer i tiltak som virksomheten er ansvarlig for i klimabudsjett 2023 og som skal videreføres i 2024, skal det omtales.

Virksomheten gir en overordnet vurdering/omtale av budsjettforslagets effekt på klimagassutslippene i Oslo og byens evne til å møte fremtidige klimaendringer (hvis relevant). I tråd med vedtatt Klimastrategi for Oslo (sak 109/20), kan det for mange virksomheter være relevant med en kort omtale av budsjettforslagets effekt på virksomhetens forbruksbaserte utslipp (utslipp utenfor kommunegrensen som følger av virksomhetens aktivitet slik som innkjøp av mat, tekstiler, forbruksmateriell, byggematerialer mv.).

Presisering av skillet mellom drift og investering

Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner av 07.06.2019, bygger på at økonomiplanen, årsbudsjettet og årsregnskapet skal deles i en driftsdel og en investeringsdel. Utgifter til drift skal føres i driftsdelen av økonomiplanen, årsbudsjettet og årsregnskapet, og driftsdelen skal bare finansieres av løpende inntekter. Forskriften gir nærmere regler om hvilke utgifter og inntekter som hører til i henholdsvis drift og investering. I hovedsak skal utgifter til drift og løpende inntekter føres i driftsdelen, mens utgifter til investeringer i anleggsmidler, inntekter som er knyttet til investeringer og inntekter fra salg av anleggsmidler føres i investeringsdelen.

Tilskudd til andres investeringer kan i visse tilfeller føres i investeringsdelen. Dette er avgrenset til investeringer i varige driftsmidler som eies av en annen kommune, men bare på området hvor kommunen har et lovpålagt ansvar.

2. KOSTRA-fordelt budsjett-oversikt

Virksomhetene skal fordele vedtatt budsjett for 2024 i økonomisystemet (UBW) basert på både KOSTRA-artsnivå og på KOSTRA-funksjoner, jf budsjett 2023. Det vises til Rundskriv 2/2023 med frister og retningslinjer for innlegging og periodisering av vedtatt budsjett Dok 3/2023, og Rundskriv X/2023 med ajourført veileder og obligatorisk kontoplan for 2023 (rundskrivnummeret ettersendes så snart det foreligger). Samlet KOSTRA-oversikt for funksjoner og artsnivå skal utarbeides sentralt på bakgrunn av virksomhetenes innmeldte budsjett i UBW, og presenteres årlig som vedlegg i Dok 3.

3. Budsjettdokumentet - struktur og tekst

Budsjetteksten skal knyttes til det enkelte budsjettkapittel, og utarbeides etter følgende disposisjon:

0	Budsjettspesifikasjon
1	Ansvarsområde
2	Situasjonsbeskrivelse
3	Mål, tiltak og resultatindikator
4	Driftsbudsjettet
5	Investeringsbudsjettet
6	Klimakonsekvenser og tiltak til klimabudsjettet
7	Tilskuddsmidler
8	Forslag til verbale vedtak

Virksomhetene skal utarbeide budsjettforslaget i UBW. Det vises til [Brukerdokumentasjon Planlegger](#) og [Rutinehåndbok for økonomisystemet, kapittel A budsjett](#).

For virksomheter som disponerer mer enn ett budsjettkapittel, skal oversikter og kommentarer som angår ansvarsområdet generelt, tas inn som innledning foran det kapittel som omhandler virksomhetens administrasjonsbudsjett. I øvrige kapitler foretas henvisninger.

Vedlegg 1 er en Excel-fil med flere arkfaner, som skal fylles ut og vedlegges virksomhetens innspill. I den videre omtalen der det henvises til vedlegg 1, viser tall etter punktum til arkfanen i Excel-filen.

0 Budsjettspesifikasjon

Budsjettspesifikasjon for tallbudsjettet skal utarbeides for hvert budsjettkapittel. Dette er en excelerator-rapport som kan tas ut av UBW Planlegger under egne menyer, det vises til [hurtigguide under UKE](#). Alternativt kan vedlegg 1.2 benyttes. Budsjettspesifikasjonen kopieres inn i tekstdelen, med artsinndeling.

1 Ansvarsområde

Her gis en kortfattet beskrivelse av hvilke oppgaver eller tjenester som er tillagt kapitlet.

2 Situasjonsbeskrivelse

Situasjonsbeskrivelsen skal på en kortfattet måte fremstille forhold i inneværende år, som er relevante for utformingen av budsjettforslaget for neste år og økonomiplanperioden. Situasjonsbeskrivelsens hensikt er primært å gi bakgrunn for det ambisjonsnivå og de prioriteringer som legges til grunn i budsjettforslaget. For eksempel kan spesielle utfordringer med hensyn til økonomi, bemanning, kompetanse eller liknende, beskrives kortfattet hvis det har relevans for målene som settes.

Nøkkeltall brukes for å vise den historiske utviklingen innenfor et område, hvor det ikke fastsettes resultatindikator for budsjettåret. Dette er spesielt viktig for virksomheter som har vesentlige produksjonsindikatorer hvor resultatene i stor grad avgjøres av utenforliggende forhold som virksomheten selv i liten grad kan påvirke. I omtalen skal det fremgå hva slags utvikling man legger til grunn når det gjelder enhetskostnader, dekningsgrader, kvalitetsnivå m.v. I tillegg til enhetskostnader, dekningsgrader, etc., er det også her ønskelig at indikatorene kobles opp mot primærbrukerne av det enkelte tjenestetilbud der det er relevant.

Nøkkeltallstabellen skal fremstilles slik (vedlegg 1.6):

Tjeneste	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022
Nøkkeltall 1				
Nøkkeltall 2				
osv.				

3 Mål, tiltak og resultatindikatorer

En viktig forutsetning i budsjettarbeidet er at det er samsvar mellom mål, tiltak og tallbudsjett. Det betyr at mål og tiltak, skal kunne realiseres innenfor den gitte planleggingsrammen.

Virksomhetene skal sette opp mål for virksomheten. Disse skal forankres i de overordnede målene som er beskrevet i Sak 1/2023 i respektive sektorers kapittel Byrådets ambisjoner for sektoren. Målene skal beskrive en ønsket tilstand eller et ønsket resultat for virksomheten/for målgruppen for virksomheten i løpet av økonomiplanperioden. Virksomhetene skal kort beskrive sentrale veivalg som er nødvendig for å nå målene. Det er videre anledning til å beskrive inntil tre tiltak for hvert mål.

Det skal videre settes opp resultatindikatorer knyttet til tiltakene, for hvert av målene, slik at man kan følge med på om man nærmer seg måloppnåelse.

Dersom det er hensiktsmessig og det er tilgjengelig statistikk/data, kan det benyttes flere indikatorer som sammen bidrar til å vise om tiltaket gjennomføres som planlagt. Legg da inn en ekstra linje under den første resultatindikatoren, som vist i siste linje i tabellen under.

Tabell med mål, tiltak og resultatindikatorer skal fremstilles slik (vedlegg 1.7):

Hovedmål	Tiltak	Resultatindikator	Resultat 2021	Siste måling 2022	Måltall 2023	Måltall 2024
Tekst hovedmål 1	Tekst tiltak 1	Resultatindikator til tiltak 1				
	Tekst tiltak 2	Resultatindikator til tiltak 2				
	Tekst tiltak 3	Resultatindikator til tiltak 3				
Tekst hovedmål 2	Tekst tiltak 1	Resultatindikator til tiltak 1				
	Tekst tiltak 2	Resultatindikator til tiltak 2				
	Tekst tiltak 3	Resultatindikator 1 til tiltak 3				
		Resultatindikator 2 til tiltak 3				

4 Driftsbudsjettet

Med utgangspunkt i Tiltaksskjema (vedlegg 1.3) kommenteres budsjettendringer, aktivitetsendringer, oppgaveendringer m.m. fra Dok. 3/2023 til forslag 2024.

Forslag til nye kommunale øremerkede midler skal fremkomme i egen tabell, tabellen skal senere benyttes i Sak 1.

5 Investeringsbudsjettet

Innledningsvis kommer tabell med budsjettspesifikasjon investeringer. Dette er en excelerator-rapport som kan tas ut av UBW Planlegger under egne menyer, alternativt kan vedlegg 1.5.1 benyttes.

For omtale av investeringene vises det til felles dokumentasjonskrav for alle investeringsprosjekter senere i rundskrivet.

Dersom det ikke foretas investeringer på kapitlet skal følgende standardtekst stå: Det foreslås ingen investeringer.

6 Klimakonsekvenser og tiltak til klimabudsjettet

Dersom det er relevant skal virksomheten legge inn følgende i sitt budsjettforslag:

1. Beskrive nye klimatiltak som (1) planlegges gjennomført innenfor eksisterende budsjetttramme eller (2) som foreslås som tilleggsforslag i økonomiplanperioden 2024-2027. Tilleggsforslag og forslag til nye klimatiltak skal vurderes ihht. vedlagte «Mal for tilleggsforslag med klimaeffekt - budsjett 2024 (drift)» eller «Mal for tilleggsforslag med klimaeffekt - budsjett 2024 (investering)».
2. Redegjøre for eventuelle endringer i tiltak fra klimabudsjett 2023 som skal videreføres i 2024.
3. Gi en overordnet vurdering av budsjettforslagets effekt på klimagassutslippene i Oslo, byens evne til å møte fremtidige klimaendringer, effekt på forbruksbaserte utslipp, og energibruk eller lokal energiproduksjon (hvis relevant). Dersom budsjettforslaget endrer byens eller virksomhetens klimarobusthet, skal behov for tilpasningstiltak vurderes.

Det vises til vedlagte veiledningsnotat for å svare ut punkt 1) og 3). I tillegg kan Klimaetaten kontaktes for bistand til klimavurderinger og for vurdering av om virksomheten bør vurdere klimakonsekvenser av sitt budsjettforslag som helhet. Spørsmål kan rettes til: kaja.killingland@kli.oslo.kommune.no (evt. guro.furu@kli.oslo.kommune.no).

Ved budsjettoversendelse til overordnet byrådsavdeling skal Klimaetaten stå i kopi: postmottak@kli.oslo.kommune.no

7 Tilskuddsmidler

Tilskudd skal vises i en tabell. Tabellen skal vise både bevilgningsrammen for hver tilskuddsbevilgning, og for de tilskuddene som tildeles bestemte støttemottakere under behandlingen av årsbudsjettet. Det skal opplyses om formålet med tilskuddsbevilgningen. Formålet skal defineres entydig og presist.

Tabell over tilskuddsmidler skal fremstilles slik (vedlegg 1.9):

Kap. nr	Søknaden gjelder	Vedtak 2022	Vedtak 2023	Forslag 2024	Sum 2022-2024
Sum					

Tabellen skal vise samlet tilskudd for de siste tre år, jf. Byrådssak 143/12 vedrørende behandling av tilskudd. For at tilskuddsbevilgningen kan utgjøre bagatellmessig støtte og således ikke utgjøre ulovlig støtte, må samlet støtte over 3 regnskapsår ikke overstige 200 000 € (tilsvarer 2,1 mill. NOK pr. januar 2023).

Den samlede støtten innebærer i denne sammenheng all støtte støttemottaker har mottatt, uavhengig av hvem som er støttegivere. Det betyr at den inkluderer også andre støttegivere enn Oslo kommune. Det er derfor viktig at støttemottaker rapporterer om det er gitt støtte og størrelsen på eventuell annen støtte, før støtten utbetales. Nærings- og fiskeridepartementet har laget et forslag til fremgangsmåte for tildeling av bagatellmessig støtte. I tillegg har de en mal på et tildelingsbrev til en støttemottaker slik at alt innholdet ift hva støttemottaker må rapportere til støttegiver på, er oppfylt.

Virksomhetene må sørge for oppdatert kunnskap om eventuelt endringer i regelverket om offentlig støtte.

Dersom det ikke er forslag til tilskuddsbevilgning for virksomheten, skal følgende standardtekst stå: Det fordeles ingen tilskudd over kapittelet.

Bakerst i hver sektoromtale i Sak 1/2024, skal tilsvarende tabell benyttes med en samlet oppstilling av alle tilskuddsbevilgningene for sektoren.

8 Forslag til verbale vedtak

Forslag til verbale vedtak omtales her. Dersom ingen forslag til verbale vedtak skal følgende standardtekst stå: Det foreslås ingen verbale vedtak.

Dersom virksomheten mener at et generelt verbalt vedtak bør utgå, skal dette begrunnes.

4. Budsjettforutsetninger

Driftsbudsjettet skal inneholde alle kjente driftsutgifter og driftsinntekter (bruttobudsjettering), slik at budsjettforslaget gir et reelt bilde av den samlede aktivitet for virksomheten.

Artsinndelingen som forutsettes for driftsbudsjettet framkommer av tiltaksskjemaet, vedlegg 1.3. For veiledning om nærmere innhold i ulike artsgrupper vises det til rundskriv X/2023 med vedlegg om kontoplaner for 2023. I nevnte rundskriv framkommer også viktig informasjon om internkjøp og internsalg, og viderefordeling av utgifter internt i Oslo kommune.

Kompensasjon for lønns- og prisutvikling, pensjon

Budsjettforslagene for driftsbudsjettet 2024 og økonomiplan 2024-2027 angis i lønns- og prisforutsetninger som ligger til grunn i 2023-budsjettet. Dette gjelder for virksomheter og for selvfinansierende etater.

Kompensasjon for lønns- og prisutvikling foretas sentralt og vil bli innarbeidet i Sak 1/2024. Det kan forekomme endringer i Tilleggsinnstillingen som følge av Statsbudsjettet. Dette gjelder både for kommunale virksomheter og for private samarbeidspartnere. Lønnsbudsjettet baseres på lønssatsene i regulativet pr. 01.05.2022.

I 2023 er pensjonskostnaden til Oslo Pensjonsforsikring (OPF) beregnet til 21,9 % av pensjonsgivende lønn.

Virksomheter med mer enn 50 ansatte betaler egenandel for førtidspensjoner (AFP 62-64 år). For virksomheter med mer enn 50 ansatte er satsene satt til 20,9 %. Endelig og vedtatt sats for pensjonskostnad fremkommer i Dok 3/årlig.

Det vil senere bli vurdert om nivået på pensjonskostnaden skal endres for 2024. Kompensasjon av eventuelle endringer for 2024 vil bli innarbeidet i byrådets forslag til budsjett i Sak1/2024. Enkelte virksomheter skal budsjettere med utgifter til andre pensjonsordninger enn OPF. Virksomhetene må, i samråd med vedkommende pensjonskasse, selv beregne og innarbeide disse pensjonsutgiftene, inkludert 14,1 % arbeidsgiveravgift, i sitt budsjettforslag.

5. Investeringer

Det vises til økonomireglementet med instruks for investeringer i Oslo kommune, og til instruks for beslutningsprosessen i investeringsprosjekter (byrådssak 1038/14). Det vises samtidig til at instruks for beslutningsprosessen i investeringsprosjekter er under revidering og forventes behandlet i løpet av 2023. I byrådssaken klargjøres roller og ansvar og det angis hva som skal tas hensyn til i vurderingen av hvor omfattende utredningene og kvalitetssikringen trenger å være for det enkelte prosjekt. Det er lagt til grunn at prosjekter med en kostnadsramme på 200 mill. eller mer alltid skal undergis ekstern kvalitetssikring. Dette skal ikke oppfattes som en absolutt beløpsgrense. Når det gjelder prosjekter med lavere investeringsramme, men med stor usikkerhet, må det også vurderes behov for bruk av ekstern kvalitetssikring.

Det vises videre til detaljerte veiledere og maler for investeringsprosessen, som ligger på intranettet: <https://felles.intranett.oslo.kommune.no/styrende-dokumenter-avtaler-og-regelverk/prosjektstyring/>

Den overordnede hensikten med den standardiserte investeringsprosessen er å sikre at investeringer som iverksettes, oppfyller reelle behov, og at de er grundig utredet, planlagt og estimert før de besluttet gjennomføres.

Investeringer i bykassen - innenfor vedtatt budsjetttramme

Oversikt over planlagte prosjekter med finansiering i Dok 3/2023 og økonomiplan 2023-2026, utgjør foreløpig investeringsramme for 2024-2027. Den vedtatte økonomiplanen er retningsgivende for 2024-2027. Eventuelle endringer i planleggingsrammen for 2024-2027 vil fremgå av rammebrevet fra Byrådsavdelingen til virksomheten.

I virksomhetenes budsjettforslag er det kun forslag innenfor planleggingsrammen, som skal føres opp i investeringsoversikten jf. vedlegg 1.5.2. Tilleggsforslag utover planleggingsrammen skal settes opp i eget vedlegg, og merkes tydelig som tilleggsforslag.

Alle prosjekt skal presenteres med kostnadsoverslag. Forslag til investeringsbudsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 legges inn med løpende priser. Det skal i økonomiplanperioden legges til grunn en årlig prisjustering på 1,6 % av prosjektkostnaden for investeringsprosjekter relatert til formålsbygg og lignende. Prisjusteringen er basert på Prognosesenteret AS sine analyser av forventede byggekostnadsutvikling fram til og med 2024 (datert 17.08.2022). Prisjusteringen som skal legges til grunn, vil fremkomme i Dok3/årlig.

Budsjettfullmakten gitt i økonomireglementet pkt. 1.1. setter som krav at det for alle investeringsprosjekter over 5 mill. skal vedtas spesifikke kostnadsrammer.

Investeringsrammer som skal finansiere summen av en rekke mindre, løpende investeringsprosjekter samles under ett prosjektnummer. Selv om disse prosjektene samlet kan overstige 5 mill. vil de ikke omfattes av dokumentasjonskravene over. Kravene er heller ikke ment å gjelde anskaffelser av inventar og utstyr hvor det benyttes vedtatte standardsatser.

Tidligere vedtatte prosjekt

Eventuelle endringer, som for eksempel utsettelse, at prosjektet utgår eller prisendringer, i et vedtatt prosjekt må omtales og spesifiseres i vedlegg 1.5.2. Dersom et prosjekt kan/må utsettes, utgå, eller blir billigere enn forutsatt skal besparelsen dette representerer i hvert enkelt år i økonomiplanen legges inn med negativt fortegn i tabellen.

Vedtatte kostnadsrammer er bindende for de enkelte investeringsprosjekter. Dersom det under gjennomføring av et prosjekt oppstår forhold som medfører økte kostnader, skal hele prosjektet gjennomgå med sikte på å finne endringer slik at vedtatt kostnadsramme kan overholdes.

Omdisponering innenfor rammen

Virksomhetene har fullmakt til å omdisponere midler fra drift til investering innenfor planleggingsrammen for drift, jf. budsjettfullmaktene som er delegert til virksomhetene i økonomireglementet. Eventuelt forslag om omdisponering av midler fra drift til investering skal omtales i budsjettforslaget. Når det gjelder avgrensningen mellom hva som skal regnskapsføres som drift eller investering, vises det til presisering på side 3.

Ved inngåelse av kontrakt/ bestilling av investeringsprosjekt fra et kommunalt foretak

De fleste investeringsprosjekter som bestilles fra kommunale foretak vil være formålsbygg og hovedsakelig inngå i overordnede planer, slik som skolebehovsplanen, idrettsbehovsplan, barnehageplanen og strategisk boligplan for eldre med hjelpebehov. Virksomheter som bestiller nye lokaler fra et KF, skal inngå en skriftlig bindende og tallfestet husleiekontrakt med foretaket.

Inventar og utstyr må vurderes særskilt. I utgangspunktet er inventar og utstyr i bygninger som leies av et KF å regne som bykasseinvestering for leietaker, dersom ikke annet er avtalt med

KF-et.

Standard kravspesifikasjoner

Standard kravspesifikasjoner skal benyttes for utredning, planlegging og oppføring av bygg der byrådet har vedtatt funksjonelle krav og krav begrunnet i å begrense kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold. Standard kravspesifikasjoner finnes på www.oslo.kommune.no/standard-kravspesifikasjoner.

Budsjettering av investeringsprosjekter

Nye investeringsprosjekter skal innarbeides i henhold til styringsrammen (P50). Det er videre lagt opp til en sentral usikkerhetsavsetning som vedrører nye prosjekter fra 2019. Dette utgjør ca. 20 % av usikkerhetsavsetninger for disse prosjektene (differansen mellom P85 og P50). Bystyret skal i henhold til tidligere praksis vedta en kostnadsramme basert på P85.

På bakgrunn av dette skal det leveres informasjon om både P50 og P85, og at det i vedlegg 1.5.2, oppgis både styringsrammen P50 og kostnadsrammen P85.

Finansiering

Prinsippet om bruttobudsjettering innebærer at tilskudd, samt andre øremerkede finansieringskilder; statstilskudd, mva-refusjon, overføringer, fondsmidler m.v., skal føres opp i investeringsoversikten knyttet til det aktuelle investeringsprosjekt. Dersom utgiftene til et prosjekt skal fordeles over flere år, må det også vurderes hvordan statstilskudd, tilskudd fra Husbanken, eller annen spesiell finansiering, periodiseres for de ulike årene. Virksomhetene må melde inn forventet nivå på kompensasjon for merverdiavgift knyttet til investeringer (art 07290), jf. vedlegg 1.5.2 tabell B. Kompensasjon for merverdiavgift skal benyttes til finansiering, og skal ikke redusere brutto prosjektbudsjett.

Budsjettspesifikasjon

Spesifikasjon lages for hvert enkelt kapittel. Det presiseres at bruttobudsjettering skal legges til grunn for investeringsforslagene, og at overføringer fra andre skal budsjetteres med de beløp som det er gitt eller forventet tilsagn om.

6. Særskilt for bydelene

Bydelene skal ikke sende inn budsjettforslag til overordnet byrådsavdeling. Bydelene utarbeider et driftsbudsjett som vedtas av Bydelsutvalget innen utgangen av året.

Bydelsdirektører som er tillagt ansvar for byomfattende oppgaver, er underlagt instruksjonen for økonomiforvaltningen i etater for disse oppgavene. Av dette følger at bydelsadministrasjonene skal utarbeide budsjettforslag for hver av sine byomfattende tiltak innenfor samme frister som virksomhetene, oppgitt bak i dette rundskrivet.

Eventuelle investeringsforslag skal fremmes innenfor samme frister som virksomhetene. Saksfremlegg om investeringsmidler som blir fremlagt for folkevalgt organ før det sendes til

sentraladministrasjonen, er offentlig når saken legges frem for utvalget. Dette innebærer at saksfremlegg om investeringsforslag for bydelsspesifikke tjenester som legges frem for bydelsutvalgene er offentlige. Bydelsutvalgets innstilling er også offentlig.

Dokumentasjon av budsjettgrunnlaget for bydelene er beskrevet i "Grønt hefte". Grønt hefte er et vedlegg til Byrådets årlige budsjettforslag, Sak 1.

Det vises til omtale foran og vedlegg 2 om at alle skal levere sine klimavurderinger til overordnet byrådsavdeling innen fristen gitt i punkt 12.

7. Særskilt for kommunale foretak

For eiendomsforetakene vises det til Sak 1 for 2023, omtale under Kommunale foretak.

Foretakene skal benytte kommunens felles konto- og kodeplaner samt konteringsdimensjoner. Viser også til side 3 foran om at budsjettforslaget skal fordeles på KOSTRA-funksjoner.

Foretakene skal utarbeide en økonomiplan. Dette følger av kommunelovens § 14.3 og 14.4 og økonomireglementet – budsjettfullmakter, punkt 4.1 Budsjettfullmakter for kommunale foretak. Foretakene må omtale aktuelle utviklingstrekk og hovedutfordringer for hele økonomiplanperioden 2024-2027. Den vedtatte økonomiplanen for 2023-2026 er retningsgivende for 2024-2027.

Driftsbudsjett: Foretakenes forslag til driftsbudsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 legges inn med 2024-priser. Det skal opplyses hvilke forutsetninger for lønns- og prisutvikling som er lagt til grunn.

Investeringsbudsjett: Foretakenes forslag til investeringsbudsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 legges inn med anslagsvis løpende priser. Det skal i økonomiplanperioden legges til grunn en årlig prisjustering på 1,6 % av prosjektkostnaden for investeringsprosjekter relatert til formålsbygg og lignende. Prisjusteringen er i hovedsak basert på Prognosesenteret AS sine analyser av forventet byggekostnadsutvikling fram til og med 2024 (datert 17.08.2022). Prisjusteringen som skal legges til grunn, vil fremkomme i Sak 1 årlig.

Det gjøres oppmerksom på at byrådsavdeling for næring og eierskap vil sende ut egen mal for investeringsprosjekter, som foretakene skal benytte.

Krav til lønnsomhet: Investeringsene som foretas av KF-ene skal være rentable, dvs. at avtalt husleiebeløp med bestiller skal være tilstrekkelig til å dekke foretakets kostnader i forbindelse med investeringen.

For 2023 legges det til grunn en langsiktig rente på 3,6 %. Den fastsatte, langsiktige rente vil fremgå av kommunens vedtatte budsjett Dok 3.

For KF-ene er det behov for å få en vurdering av hva slags netto driftsresultat som forventes i 2024 og resten av økonomiplanperioden. Det redegjøres for hvilken tilpasning foretakene gjør for å kunne levere netto driftsresultat i samsvar med vedtatt økonomiplan. Der hvor styret foreslår avvik fra forutsetningene i vedtatt økonomiplan må dette begrunnes særskilt. Det må også utarbeides forslag til netto driftsresultat for 2024-2027.

Statlig forskrift om budsjett og regnskap stiller krav til fremstillingen/detaljeringen av drifts- og investeringsbudsjettene. Foretakenes budsjettforslag skal presenteres i henhold til disse kravene. Inntektene fra refundert investeringsmoms og spesifikasjon av samlet investeringsramme fordelt på prosjektgruppene skal spesifiseres.

Budsjettering av investeringsprosjekter

Fra og med budsjett 2019 ble det innført endret budsjettpraksis for nye investeringsprosjekter som innebærer at prosjektene kun innarbeides i henhold til styringsrammen (P50), det vises til omtale under kapittel 5 Investeringer. På bakgrunn av denne budsjetteringsmåten bes det om informasjon om både P50 og P85 leveres, og at vedlegg 1.5.2, oppgis både styringsrammen P50 og kostnadsrammen P85.

Husleie

Når virksomheter bestiller nye lokaler fra et KF, skal KF'et og virksomheten inngå en skriftlig bindende og tallfestet husleiekontrakt.

8. Budsjettfullmakter

Budsjettfullmakter delegert til byrådet og bydelsutvalgene, er vedtatt i bystyret 07.12.2022 (sakene 362 og 363/22). Byrådet videredelegerte fullmakter til den enkelte byråd i sak 1004/23. Byrådet videredelegerte fullmakter til etater i sak 1005/23. Budsjettfullmaktene vil bli tatt inn i Dok 3/2023. Eventuelle forslag til endring av budsjettfullmaktene innarbeides som eget punkt i virksomhetenes budsjettforslag.

9. Organisasjonenes behandling

Det er virksomhetslederens plikt å påse at budsjettforslaget tas opp til drøfting med de tillitsvalgte i henhold til Hovedavtalens § 14 f og at det undergis behandling slik det er bestemt i Avtale om medinnflytelse/medbestemmelse, § 4 pkt. 2c.

Virksomhetslederen bes om å gjøre de tillitsvalgte spesielt oppmerksom på de regler som gjelder om unntak fra offentlighet i budsjettbehandlingen. Hvis de tillitsvalgtes behandling av budsjettforslaget ikke kan innpasses før innleveringsfristen, bes protokollen fra behandlingen ettersendes snarest mulig.

10. Tilleggsforslag

Tilleggsforslag skal oppføres i en egen separat oversikt fordelt på drift og investering, for hele økonomiplanperioden 2024-2027. For hvert tilleggsforslag skal det oppgis hvilket/hvilke mål, slik de er beskrevet i punkt 3, man regner med å nå med tiltaket. Virkning av tilleggsforslag skal beregnes for hele økonomiplanperioden. Tilleggsforslag skal føres opp i prioritert rekkefølge, og skal vurderes med hensyn til klima.

11. Utfylling av vedleggene

Det forutsettes at virksomhetenes forslag utarbeides på artsgruppenivå. Dette er nødvendig bl.a. for at man skal kunne foreta lønns- og prisjusteringer før Sak 1 fremmes. Den artsinndelingen som ligger til grunn for endelig vedtatt budsjett, er gjort tilgjengelig for virksomhetene i UBW Planlegger firma 01(bykassa) versjon 2023D. Virksomhetens arbeid med tiltaksskjema og budsjettforslag for 2024 skal ta utgangspunkt i denne artsinndelingen.

For oversikt over innholdet i de ulike artsgruppene vises det til det årlige rundskrivet med Oslo kommunes obligatoriske kontoplan.

12. Frister, innsending av budsjettforslaget

Alle budsjettforslag, inkludert eventuelle forslag til endring av budsjettfullmaktene, skal sendes elektronisk til budsjett@byr.oslo.kommune.no innen den fristen som overordnet byrådsavdeling setter i rammebrevet, med kopi til overordnet byrådsavdeling som angitt i rammebrevet. Innspill til eventuelle tilleggsforslag med klimateffekt sendes innen fristen angitt av overordnet byrådsavdeling med kopi til Klimaetaten: postmottak@kli.oslo.kommune.no

Budsjettforslaget skal oversendes i et søkbart format, det skal ikke benyttes skannede dokumenter. Tabeller som benyttes i budsjettforslaget må formateres som tekst og ikke som bilde, alternativt må tabellene vedlegges i Excel.

Tabeller/skjematiske oversikter som skal fylles ut som en del av budsjettforslaget er gjengitt i vedlegg til rundskrivet. Vedleggene skal fylles ut, og sendes inn som vedlegg til budsjettforslaget.

Bydelene skal for de byomfattende oppgaver samle de forslagene som hører inn under det enkelte kapittel. Bydelene skal ikke sende inn forslag til driftsbudsjett til sentrale organer, men driftsbudsjett skal vedtas av bydelsutvalget innen utgangen av året.

For at det innsendte materialet skal kunne legges inn uten noen form for vurdering/bearbeiding sentralt, bes alle sørge for at budsjettfilene i den elektroniske overføringen benevnes slik:

- Kapittelnummer Tekstdel (eks. 200 Utdanningsetaten)

- Kapittelnummer Økonomiplan 2024-2027.xls
- Kapittelnummer Budsjettspesifikasjon.xls
- Kapittelnummer Tiltaksskjema.xls
- Kapittelnummer Statstilskudd.xls
- Kapittelnummer Investeringsoversikt.xls
- Kapittelnummer Nøkkeltall.xls
- Kapittelnummer Resultatindikatorer.xls
- Kapittelnummer Tilleggsforslag
- Kapittelnummer Andre vedlegg

Budsjettforslagene skal kun sendes inn digitalt.

Vedlegg:

Vedlegg 1 Excelfiler med arkfaner

Vedlegg 2a Veileder budsjettinnspill klima_bud 2024

Vedlegg 2b Mal tilleggsforslag klimaeffekt drift_bud 2024

Vedlegg 2c Mal tilleggsforslag klimaeffekt investering